

ΚΕΤΕΒΕ

KETEBE

© 2018 Ketebe Kitap ve
Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Nivola - 6

1. BASKI

Ağustos 2026, İstanbul

Ketebe Yayınları: 767

ISBN: 978-625-8581-15-7

...

Yayın Yönetmeni:
Furkan Çalışkan

Dizi Editörü:
Aykut Ertuğrul

Yayın Koordinatörleri:
Rıdvan Tulum
Hande Yıldırım Önsöz

Yayına Hazırlayan:
Zeynep Ekşi

Düzeltili:
Mustafa Aplay

Kapak:
Harun Tan

Tasarım:
Özkan Kaya

...

Ketebe Yayınları
Sertifika No. 49619
Maltepe Mahallesi Fetih Caddesi No: 6 Dk: 2
Topkapı 34010 İstanbul
Tel: 212 612 29 30
e-posta: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt
Sertifika No. 49641
Marmara Yayıncılık Ltd. Şti.
Bahçelievler Mah. Hareket Ordusu Sokak.
No:7/1 Bahçelievler/İstanbul Tel: 0212 554 01 31
e-mail: grafik@marmaracopy.com

© Tüm yayım hakları Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ye aittir.
İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

HER ÖYLE OLANA BÖYLE OLMADI

AYŞEGÜL GENÇ

KETEBE

Ayşegül Genç

1978 yılında Konya’da doğdu. Selçuk Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü’nden mezun oldu. Öykü ve yazıları *Genç*, *Hece* *Öykü*, *İtibar*, *Dergâh*, *Aşkar*, *Cins*, *Okur*, *Muhit* dergilerinde yayımlandı. *Kuşu Boynunu* romanıyla 2016’da ESKADER Yılın Romanı, *Kalbin Arka Odası*’yla 2020’de TYB Roman Ödülü’ne layık görülen yazara 2022 yılında ise Necip Fazıl Hikâye-Roman Ödülü verilmiştir.

Eserleri

Metropol Bedevisi (2010), *Ölü Serçe Dönemeci* (2013), *Çile Kırgını* (2014), *Dünyayı Kurtaran Kız* (2014), *Kuşu Boynunu* (2016), *İç Bir Şey* (2017), *Ceylan Uykusu* (2019), *Kalbin Arka Odası* (2020), *Dünya Atı* (2022), *Doğmuşlar* (2023), *Alpkız* (2024), *Anlam Çiçek Açtığında* (2026).

Nedir Nivola?

Edebi türlerin sınırlarını fazla abartıyoruz. Roman, öykü, novella, saga, balad, şiir... Adı her neyse bütün biçimlerin, en temelde bir şey anlatmak üzerine kurulu olduğunu çoğu zaman unutuyoruz. Bu da yetmezmiş gibi, bazı metinleri, o metin yazılmadan yıllarca önce tanımlanmış formlara uymadıkları için eleştirebiliyoruz. Ne komedi ama! Yüzlerce yıllık edebiyat tarihi, eskiyip yaşlandıkça tanımlar, kurallar, ağlarla dolu bir iğneli fıçıya dönüşüyor sanatçılar için.

Akademi, eleştiri kurumları ve bazen bizzat kurmaca yazarları bile; sınırları belirlenen, etrafına çitler çekilen o güvenli arsaların etrafında dolaşan deneysel metinleri, uygun vizeye sahip olmadıkları için suçlayıp sınır dışı etmeye bayılıyorlar.

Miguel de Unamuno, *Sis'i* (*Niebla*) yazarken bir romanın uyması gereken katı ve dar kuralları (belirli konular, kesin zaman ve olay örgüsü çizgileri, toplumsal gelenekleri açıklama vs.) reddetmek istediğini açıkça söyler. Don Miguel, eserlerinin geleneksel şablonlara göre yargılanmasına karşı çıkar ve bu reddiyei vurgulamak için de o meşhur terimi icat eder: “Nivola”.

Üstelik bu adlandırmanın “saf bir kurnazlık” (ingenua zorrería) olduğunu belirterek eleştirmenlere şu sözlerle meydan okur: “Türü ben buldum, ona yeni bir ad verdim, kuralları istediğim gibi koyarım.”

Ketebe Yayınları olarak formun yaratıcı ateşin önüne geçtiği güvenli bölgelere tıklamak yerine, metnin kendi biçimini kurmasına imkân tanıyan bir kurmaca alanı açmak istedik. Bu nedenle başlattığımız yeni kurmaca dizisine, Unamuno’nun zihin açıcı, put kırıcı ve hâlâ güncelliğini koruyan edebi jestine bir saygı duruşu olarak Nivola adını vermeyi uygun bulduk.

Bu dizide karşılaşacağınız metinler, tıpkı Unamuno’nun hayal ettiği gibi “çıplak”tır. Nivola, dekora, uzun tasvirlerle ya da anlatının taşlaşmış mimarisine sığmaz; insana ve onun ruhuna odaklanır. Karakterler, önceden çizilmiş bir haritada ilerleyen kuklalar değildir. “Konuşarak var olur”, varoluş sancısı çeker ve zaman zaman kendi yazarıyla bile kavga ederler. Onlar, varoluşu bir çatışma olarak yaşayan ıstırap yüklü birer “agonist”tirler.

Bu metinlerde, yaşamın trajik duygusu, varoluşun anlamı, özgür irade, kader ve ölümsüzlük gibi felsefi kavramlar, anlatının asli bileşenleri olarak yer alır. Karakterler, bir fikir ya da tutkunun cisimleşmiş hâli gibidirler. Kurgu ise masa başında tasarlanmış bir senaryodan ziyade, yine Unamuno’nun benzetmesiyle, doğurgan (viviparous) bir şekilde, yazıldıkça kendi yolunu bularak ilerler.

Nivola’nın en devrimci yanı, anlatının dördüncü duvarını yıkmasıdır. *Sis* romanının sonunda, başkarakter Augusto Pérez, intihar etmeye karar verir ancak önce yazarını yani Unamuno’yu Salamanca’daki evinde ziyarete gider. Onunla yüzleşir, ona itiraz eder. İşte

bu çatışma, nivolanın zirvesidir. Kurmaca ile gerçeklik arasındaki duvar, yani “ontolojik sınır” ihlal edilmiştir. Metin, kendi kurgusallığını ifşa ederken yazarın mutlak iktidarını da sarsar. Augusto’nun isyanı, gerçekliğin statüsünü şüpheli hâle getiren ve metnin kendi kuyruğunu ısırdığı bir üstkurmaca manifestosudur artık.

Sevgili okurlarımız, bu diziden çıkan metinlerin büyük bir kısmında sınır ihlali arzusunu, kanıksanmış biçimlere itiraz eden yazarların soylu ruhlarını, onların “saf kurnazlıklarını” göreceksiniz.

Görmediğiniz zamanlarda ise gönlü yüce dostlarımız, soluğu yeniden bu giriş yazısında almanız gerekecek. Editörünüz, günah keçiniz ve en günahkârınız olarak sizi tam burada bekleyeceğim. Meraklı, sorgulayan ve belki de bazen öfkeli bakışlarınızdan korkmadan sizinle göz göze gelip Don Miguel’in en önemli ilkesini kıvançla hatırlatacağım:

“Eğer buna roman değil dersiniz, haklısınız. Çünkü bu zaten bir nivola. Unuttunuz mu, kuralları ben koyuyorum.”

Aykut Ertuğrul

*Bu hikâyede hayatımdan parçalar olmasa da hayata
bakışımıdan parçalar bulabilirsiniz.*

93 sonbaharında evden kaçmasaydım büyüyünce sen olacaktım. Uzun ince parmaklarım ve iri gözlerim olacaktı, neyse ki iyi beslenemedim ellerim çürüdü ve gözlerim suratımda kayboldu. Herhangi bir yazar beni yazmaya kalksaydı kelimeleri azaltır, cümleleri kısaltır, hayret nidalarını çoğaltır ve on dört yaşın suskunluğunu ve hayata karşı bakışını bu şekilde yansıtabileceğine inanırdı. Oysa çocukluğumuzu terk ederken içimizde kelime öbekleri kalır, istiflenmiş sözler ve kuralsız cümleler... Konuşmada yeniyiz ve ifadede eksikiz diye içimizin basit ve açık ifade edilebileceğine inanmak doğru değildir. Şimdi karşımdasın. Beni senin kelimelerinle anlatacaksın. Kırk beş yaşın kelimeleriyle. Benim hislerim senin anlatma gücünle birleşince ve içim bedenimin dışında gezinmeye başlayınca her şey olacağım. Sen yaprak dediğinde çürüyecek, umut dediğinde yarım kalacak, masal dediğinde bitecek, yıldız dediğinde kayacağım. Her şey hiçbir şeyini arayıp bulacak böylece ve hayatımız tamam olacak. Seni sevemiyorum ama sana inancım tam. Bu inanç belki bir gün sevgiyi de doğurur.